

Տ. ԶՈՆՐԱԲ ԱԲԵՂԱ ԿՈՍՏԱՆՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

(31 հոկտեմբերի 2004 թ.)

*«Զի որ առևէ զկառն Աստուծոյ, ևս է Իմ
կորսայր և քոյր և մայր»:*

(Մարկ. Գ 35)

Սիրելի հավաքացյալ քույրեր և եղբայրներ, ինչպես պատմվում է այսօրվա ավերարանական ընթերցվածում, Տիտոսի մայրն ու եղբայրները գալիս են նրան Կոստանյան, բայց բանի որ Տիտոս շրջապատված էր ժողովրդով, չեն կարողանում մտքենալ նրան, սակայն ժողովրդի միջից մեկը, որ ճանաչում էր Քրիստոսի ազգականներին, ասում է՝ Վարդապետ, քո մայրն ու եղբայրները այստեղ են և ցանկանում են քեզ տեսնել: Եվ Տիտոս պարասխանում է. «Իմ մայրն ու եղբայրները նրանք են, ովքեր լսում և կարարում են Աստուծո խոսքը»:

Առաջին դարի հրեական միջավայրում, ուր ընդհանրապես գաղափարը բարձրագույն հիմքերի վրա էր դրված, ուր ամեն ինչից առավել գալիս էր արյունակցի նկատմամբ նվիրումը, Տիտոսի այս խոսքերը, թե իմ մայրն ու եղբայրները նրանք են, ովքեր լսում և կարարում են Աստուծո խոսքը, և փաստորեն ոչ միայն նրանք, ովքեր ինձ արյունակցից էին, դժվարությամբ է ընդունվում:

Այսօր էլ շարունակ այս ավերարանական դրվագից եզրակացություն են անում, թե Տիտոս այստեղ հակադրում է մեր արյունակցական ընդհանրապես Իր հետ ընդհանրապես անդամ լինելու գաղափարին: Սակայն Տիտոս այստեղ պարզապես վերաձևակերպում է ընդհանրապես գաղափարը, Տիտոս ընդհանրում է ընդհանրապես սահմանները, այլ խոսքով Տիտոս ասում է՝ այո, դու ունես քո արյունակցական ընդհանրությունը, բայց դրանից գալիս դու կարող ես նաև ինձ հետ ընդհանրապես անդամ լինել և ինչպես որ պարզավորվածություններ ունես քո արյունակցից ընդհանրապես նկատմամբ, այնպես էլ պարզավորվածություններ ունես որպես ինձ հետ միևնույն ընդհանրապես անդամ, և այդ պարզավորվածություններն այսօրվա ավերարանական դրվագում ավերարանիցը հստակորեն փոխանցում է մեզ՝ լսել և կարարել Աստուծո խոսքը: Ո՞րն է մեզ համար ճանապարհն այսօր Աստուծո հետ ազգականներ դառնալու:

Սիրելի հավաքացյալ քույրեր և եղբայրներ, Աստուծո հետ ազգական դառնալու, Քրիստոսի մայր և եղբայրը լինելու ճանապարհը մեզ համար որպես ազգ և որպես անհատ, մեր Մայր Առաքելական Մուրբ Եկեղեցին է: Մեր Առաքելական Մուրբ Եկեղեցին է, որ վառ է պահել և փոխանցել է մեր հայրերի ավանդները և առաջնորդել է մեզ դեպի փրկություն: Մեր Տայ Առաքելական Եկեղեցին ոչ միայն մրախոզվել է անհատ հայի փրկության հարցով, այլև իրականացրել և իրականացնում է ազգային փրկության աստվածապարտ առաքելությունը: Որն է մեզ համար որպես հայ անհատ և որպես հավաքական մի ժողովուրդ ճանապարհը Տիտոսի հետ ազգակցության: Ամենից ապահով ճանապարհը մեր հայրերի

ավանդություններին կառչած մնալն է: Մեր հայրերն իրենց արյան և քրտինքի գնով սրեղծել և մեզ են փոխանցել այս սրբազան ավանդությունները և այդ ավանդություններն են, որ մեզ պահել են հայ և քրիստոնյա:

Սուրբ Մեսրոպ վարդապետի՝ Նայոց գրերի արարումից հետո Նայաստանում քրիստոնեությունն ամբողջովին հայկականացվեց, և այսօր այլևս անբաժան են հայը, քրիստոնյան և Նայ Առաքելական Եկեղեցին: Այսօր երբեմն լսում ենք անհիմն մեղադրանքներ, թե Նայ Առաքելական Եկեղեցին հաճախ է խոսում իր փառավոր անցյալի մասին, իր հայրերի թողած ավանդությունների մասին, և դրանք ընդամենը անցյալ են, սակայն, սիրելի հավաքացյալ քույրեր և եղբայրներ, անցյալն անցած չէ, պարմությունը պարմություն է իր շարունակականությամբ: պարմությունը կարևորվում է իր հարուստ դասերով, և առանց այդ դասերի հաշվի առնելու չենք կարող ճիշտ որոշում կայացնել:

Ավանդությունն է պարմության խթաններից մեկը և պարմության նման շարունակական է և փորձառությամբ հարուստ, և մեր այս հարուստ ավանդության հիմքի վրա է, որ պիտի կերպենք մեր ներկան, որպեսզի կարողանանք ապահովել մեր արժանապարհիվ ապագան: Անցյալը անցած չէ, և մեր հայրերի թողած ավանդներն են, որ մեզ հասցրել են այսօրվան: Նիշենք, որ այս ավանդությունը սրբազան է և այս ավանդությունը անաղարտ պահելով և սերնդեսերունդ փոխանցելով է, որ պիտի կարողանանք ապահովել մեր ազգակցությունը մեր Տեր Տիսու Քրիստոսի հետ: Որն է մեզ համար ճանապարհը Քրիստոսի հետ ազգակցության, Քրիստոսի մայրն ու եղբայրը կոչվելու: Մեզ համար որպես հայ անհատ և որպես հավաքական մի ժողովուրդ ճանապարհը Քրիստոսի մայրը և եղբայրը դառնալու՝ մեր Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինն է:

Այս սրբազան հողը դեպի իրեն ձգեց Աստվածորդուն, որ Իր էջքով մեզ համար վերելքի ճանապարհ ապահովեց, այս սրբազան կամարների ներքո մեր առաջին լուսավորիչներ Թադեոս և Բարդուղիմեոս առաքյալների սրբազան բարեխոսությունը հարապել մեզ հովանավոր է եղել, այս կամարների ներքո Լուսավորիչ Նայրապետի ոգին երբեք մեզ չի լքել և շարունակել է առաջնորդել մեզ: Այսպես է ապահովվել մեր՝ որպես հայ անհատ և որպես ազգ Քրիստոսի հետ ազգակցությունը:

Եվ այսօր, սիրելի հավաքացյալ քույրեր և եղբայրներ, եկեք վերահաստատենք մեր ազգակցությունը մեր Տեր Տիսու Քրիստոսի հետ, եկեք ուխտենք շարունակելու նվիրյալ գավակները լինելու մեր Նայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու, եկեք վերանորոգենք մեր անբակտերի կապը մեր նախնայաց ավանդության հետ և եկեք ուխտենք մեր հավաքարմության մեջ առավել գորանալու հանդեպ մեր Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը և այսպիսով ազգականները, մայրը և եղբայրները կլինենք մեր Տեր Տիսու Քրիստոսի, քանի որ կարարած կլինենք Աստծո խոսքը, և մեզ համար հստակ է Աստծո խոսքումը. «Իմ մայրը և եղբայրները նրանք են, ովքեր լսում և կարարում են Աստծո խոսքը», այժմ և հավիտյանս հավիտենից. ամեն: